

Muziek in het jeugdtheater

De kracht van zingende mensen

Het kindertheater deint dit seizoen op muzikale klanken. Een front van voorstellingen waar muziek op één of andere manier een rol in speelt, gaat zijn geijkte weg langs de podia waar het kinder- en jeugdtheater wordt hoog gehouden.

De muzikale vloedgolf plaatst de recensenten voor een probleem.

Meestal hebben ze te weinig kaas gegeten van muziek om een gefundeerde kritiek te schrijven. De muziekers is dan weer zelden van de partij wanneer het om kindertheater gaat.

Wouter Van Looy en Véronique Rubens staan allebei met één been in de muziek en met het andere in het theater.

Voor Etcetera kropen ze in de pen.

Titels en termen

Als je de programma's van het jeugdtheater van dit seizoen doorneemt valt het meteen op: ze zijn doorspekt met voorstellingen waarin muziek een centraal gegeven is. Of er sprake is van een tendens of een fenomeen valt moeilijk te zeggen. Wat we zagen of hoorden was zo divers en vooral zo anders bedoeld en ook anders genoemd, dat alleen de vlag 'muziek en theater in het jeugdtheater' de lading – die we in dit artikel willen bespreken – dekt. De diverse benamingen zetten het publiek vaak op een dwaalspoor. *Repelsteel* van Teneeter, waar een vijfkoppig ensemble en een drie-mans-koor in een voorstelling opduiken wordt opera genoemd. *Rovers* van Stella Den Haag, een voorstelling met wat synthesizer geluiden en enkele liedjes, krijgt prompt het label muziektheater. De nieuwe voorstelling van Het Gevolg draagt de naam *De Opera*, hoewel de makers ontkennen dat het een opera is. Toch is het een feit dat van alle voorstellingen die we zagen, *De Opera* van Het Gevolg het meest op een opera lijkt, wat de muzikale vorm betreft. In de bijwijlen gratuite intrige en de flauwe pathetiek die daarmee gepaard gaat, toont *De*

Opera zich dan weer een ergfenaam van de Broadway musical. In het boeiende zoekproces dat Het Gevolg opzette rond muziektheater krijgt de zangstem een centrale plaats. In de marge van *De Opera* moet daarom zeker ook *Het Recital* vermeld worden. Arlette Van Overvelt (regie) werkte met Katrine Druyts (zang) en Kris Daelemans (piano) een orgineel patchwork van muziekfragmenten uit. Deze voorstelling voor kleuters helt echter nogal sterk over naar een theatervoorstelling om de titel *Het Recital* te legitimeren.

Nog moeilijker wordt het als we ook *Miles* van Teatro Piccoli Principi in het rijtje opnemen. Een 'voorstelling' voor kleuters over de Jazz-legende Miles Davis, waarover de simultaanvertaler bij aanvang de kleuters komt vertellen dat ze geen theater of poppenkast te zien zullen krijgen. Acteur Alessandro Libertini steekt vervolgens van wal, met als didactisch materiaal een geluidsinstallatie, een dia-projector en een soort flipover, om allerlei fait divers en anecdotes te vertellen over het leven en de carrière van Miles en ze (gelukkig) te kruiden met luisterfragmenten. Op het einde geeft Libertini aan dat er ook mag gedanst worden, wat eigenlijk

de hele voorstelling al leek te gebeuren. Met wat Libertini uit zijn mouw schudt, is het immers onmogelijk een zaal kleuters te boeien. Of dacht u dat een opsomming van andere jazz-legendes waar Miles in de jaren '50 mee samenspeelde kleuters kan interesseren? Van een les muziekgeschiedenis, gaat het uiteindelijk over in een fuifje waarvoor de jazzrock van Miles zich uiteraard goed leent. Ook de kleuters zijn wel even verrast, maar ze komen wel op gang. Tussen de zetelrijen is weinig plaats, waardoor ze het podium opzoeken, waar ze dan weer onhandig worden weggehouden door de vertaler en Libertini. *Miles* is een volledig mislukte cross-over tussen theater, muziekles, workshop en fuif geworden, ondanks het boeiende voorafgaande zoekwerk via workshops en het denkwerk van Véronique Nah en Frank Theys. Dit soort voorstellingen doet de al zo broze band tussen de theatermakers en programmatoren enerzijds en het schoolpubliek anderzijds absoluut geen goed.

Net zoals de titel *De Opera* scheidt ook de titel *Mijnheer Bach! Mijnheer Bach!* van Speeltheater verwarring. Deze muziektheatervoorstelling waarvoor Toon Tellingen de tekst leverde en die Eva Bal registreerde, gaat niet over Bach; al worden de Goldbergvariaties en de reden waarom ze gecomponeerd werden, opgegeven als de sleutels van de voorstelling. Men ziet echter over het hoofd dat de verwijzing naar Bach berust op een historische anekdote, terwijl de muzikale genialiteit die heel de variatiecyclus doorkruist op zich weinig slaapverwekkends heeft (integendeel!). *Mijnheer Bach!* is een speelse voorstelling geworden waar het spelplezier van acteurs Hélien Suyderhoudt als Amalia, Hendrik Van Doorn als de slapeloze Sebastiaan en de pianist Hans Wellens van afdruipt. Dat de muziek slechts als aanlokkelijk uithangbord fungeert, kunnen de kwaliteiten van de voorstelling gelukkig goed maken. Al lijkt de termenkwestie een bijzaak, ze zegt wel veel over de zoektocht die binnen het jeugdtheater wordt ondernomen. De genres zijn hier nog niet zo scherp gedefinieerd als dat voor het 'volwassenen'-circuit het geval is. In het jeugdtheater bestaat nog steeds voor elk gezelschap de ruimte om de grenzen te verkennen tussen dans, theater, muziek en beeldende kunst. Het zal bijvoorbeeld niemand verbazen wanneer het Gentse Speeltheater op enkele maanden tijd een musical, een dansvoorstelling en muziektheater presenteert. Die zoek-